

وفی ۲۸ حزیران سنه ۱۳۲۶

فی ۴ رجب سنه ۱۳۲۸ بازار ایرتسی

جمعیت علمیة اسلامیة نك ناشر افکاریدر

مدیر مسئول :
مکتب قضاة معلملرندن
کایسلی منیر

سر محرر :
فاتح مجیز درسعاملرندن
توقاد مبعوفی
مصطفی صبری

صاحب امتیاز :
فاتح مجیز درسعاملرندن
استانبول مبعوفی
مصطفی عاصم

مندرجات

سویلده شلرم خ . خیری	طاهر المولوی تاریخ اسلام صحائفندن
قصیده فریده ترجمه سی کمال الدین خرپوتی	م . صفوت اخلاق
ایرانک وضعیت حاضرده سی عبدالاحد داود	حسین حازم موعظه حسنه
بر ضیاع الیم	ادبیات
	طاهر المولوی نعت شریف

نسخه سی ۱ غروشدرد

آبونه اجرتی (پوسته اجرتیله برابر در)

ممالک اجنبیه ایچون :
۶۰ ، ۲۰ فرانق
۳۰ ، ۱۰ »

استانبول وولایات ایچون :
بر سنه لکی ۶۰ غروش
القی آیلنی ۳۰ »

درج اولنیمان اوراق اعاده ایدلمز

قارئلرمنزه

اکثر مقالاته آیات کریمه واحادیث نبویه درج ایدلمش بولندینی نظر اعتباره آله رقی رعایت سزلیکده بولنلما سی رجا اولنور .

در سعادت

محمود بك مطبعه سنده طبع اولنمشدر

ارا . الیحدن بشقه سی والله صرف یالان ، وحقیت حالده عین بطلاندر . ایشته جامی نك شعری انسانی بویه شعور حقیقته دعوت ایدر چکر ، اوخ ، او نه خیرلی مناسب قولدر کنیدیسی نه عجایب شرلی قائل در . . .

کمال الدین خربرنی

ایرانك وضعیت حاضر دسی

(۵)

ایرانك وضعیت حاضر دسی بزى جهانك « عمومی بولتیقه » سی نظاریاتك مطالعه سته سوق ایدیور . محرر عاجز علم الادیان ایله فلسفیاته آرز چوق - حدم اولیه رق - انتساب ایتدیکم کبی ده ، تاریخ عالم . کوردیکم تحولات و تبدلات سیاسی و ملیه ده فلك بنی « بولتیقه » (Political Science) فندندمه اوقدر محروم براقادی . بناءً علیه بو مقاله ده ملاحظات عاجزانه می انظار قارئنه وضع ایده جکم .

ایراندن صوك ایکی اوچ هفته دنبری کان حوادتك شایان ممنونیت بر حالده اولمادیغنی جراندیومیه کوستریور . طهرانده ارکان قایینه میاننده نفاق ظهور ایتمش ایش ، سپه دار ایله بعضیلری روسیه بولتیقه سنی تعقیب ایدیورلر مش . مشهور ستارخانك سلاح آرقداشی باقرخان سپه دار ایله تقی زاده و دیگر لرینك علمینده برفرقه تشکیل ایدیورلر مش . ستارخان ایسه اتحاد و اعتدالی توصیه ایدیورلر مش . دیمك كه ایران پایتختنده نفاق وارد در . بو ، البته شایان تأسف در . حتی کچن هفته والده خاننده ایران اکابر و اشرافی بو نفاقك ازاله سی ایچون عقد اجتماع ایده جکر ایدی . لکن صوکر ا تدبیر دیگره توسل ایلدیلر . روسیه حکومتك تعقیب ایتدیکی و فقط سیاسیات نقطه نظرندن يك خطالی و حتی کنیدیسنك منافع آتیه سته مضر اولان

باغنی بسبتون قیر . خاتمه سفلی یارادلمش اولان بواجرام واجساء حاضر دیه پای تعاق اولمقده نه اریورسك . دائماً اسفاددن اعلی طرفنه متوجه ومائل اول بر کره چرخ دو اربی قرار یاقسندن باش چیقاردوب عرش عظیم رب کریمی تماشا ایدوب کورکه بر طرفدن برالای قدسی مایکله اونی حامل اولمش ، بر طرفدنده زمرة جلیله ملائکه کرام ، دائماً آفاق اوزره صفیسته احترام اوله رق قسماً تسبیح وتهلیل رب جلیل ایله اشتغال ایلدیکی کبی اونلردن بر صنعت کزین علویت قرین به بالای مستعر قریبیتی حائز اولمغه متصل ، ذات اقدس وصفات جلیله الهیه نك بخش ایلکده بولندیغنی مهابت معظمه معنویه سائقه سیله بیوک بر وله وحیرت ایچنده قلمشدر . ذاتاً اونلردن بر جماعت مخصوصه ده احراز ایلدکاری طوق عزتله بهر وقت محترم ، وجناب وهاب کریمك توکمنز بتمز اولان فضل واحسان بی پایانی ، مخلوقات موجوده سته تدریجاً ایصال وتبلیغه وساطت ایتك خدمتیه ممتاز ومکرم اولمشدر . صوکره اوراده کی صحرای فسیح الارجای حادثات ، تمامیه طی اولونه رق واصل اقصى الغایات ، اولونجه همان محل عزیمتی بر حمله ده قدم مایکده سسور . وعالم قدمك بحر محیطی دینندن وادی امکانه دوغری بیکارجه جسدولر ، آچیاמש اولدیغنی کور . متعاقباً او نور ابدی دکزنده تکرار بتکرار طالعینج اوروب کندی نفس ناپاککدن ماسوی ظانی ظامتنی یاقه . شوراسی تحفدرکه او جدول ، و او بحر عظیم ومکمل ، حقیقته بر شیدن عبارت ایکن ایلک نظرده چشم ظاهر بینانه مشهود اولان شحوحال اثیت محضاً ساحلده غافل بولونان بر آلاى شاش شاشقینلردن نشئت ایتکده در .

امان سن اولیه غافل واثنیته خواهشکر ومائل اولمه بلکه دائماً متبصرانه حرکت ایدوب بر ذاتی چاغر ، بر ذاتی بیل ، بر ذاتن بحث ایت ، بر ذاتی طلب ایت

واوچنچیسى [باشى بوزوق] بر حریف « سلام عليكم
ای محترم مسافر لرم » ديه افندی باغبرر . « افندی برادر
سن سید سن ، بوباغده حقك واردر ، سكا بر ديه جكم
یوقدر . حقكى آلمق ایچون کلدك ایسهك اعلى ، کیر
بو اوطه یه سكا لازم کان حصه یی تخصیص ایده جكم »
دی یه رك سیدی اوطه یه صوقار . منلایه ، جناب آخوند
سزك دخی بوباغده برحق و حصه کز واردر . بزده وعظ
ومرثیه اوقویورسکمز . بنهء علیه سزده شو اوطه یه
تشریف بیوریکز که حسابکزی کورهم . دیر .
بعده نوبت باشى بوزوق خرسزه کلیر : آکاده « حریف
سزك نه حصهك اولمق احتمالی واردر که باغمه کلدك ؟ »
دیه رك انی تپهلر . صکره سیده کلیر ، آکاده « اگر
سن اولاد پیغمبردن ایسهك بویله بر کیجده خیر سز لغه
نه یه چیقدهك ؟ » دیه رك اونى ده اولدقجه کوتکلر . بعده
آخونده کلیر « سید خمس ز کاته مالکدر . باشى بوزوقده
درزى و چاپقین دز . سن ایسه مرثیه خوانلقدن برحقه
مالکسك . بو کیجده خیر سز لغه چیقمانك معناسى نه ؟
دیه رك اونى ده خردو خاش ایدر .

شیمدی ، آچیق سویلیهلم ، دول معظمه دن بعضیاری
عالم اسلامیه تجاوز ایتک ایستورلر کیمیسى سید صقتهده ،
کیمیسى آخوند قیافتهده ، کیمیسى ده اچیقندن آجیغه
اشقیا صورتنده . رقابت بین المللک بوکا مساعده ایتیه جکی
درکاردر . انکلتزه اسلامیتدن معدسه سی هضم ایدمه جک
درجهده منافع باع ایتش اولدینی حالد اسلامیه آرتق
فضله تجاوزاته محل قالمادیغنی دوش-ونملی . روسیه نك
ملیونلرجه مسلمانلری ازمش اولدینی میداندهدر .
واختلال اخبرده ایسه اسلاملردن کوردیکی معاوتی
درخاطر ایتلی در . اسلامیت دین ایله قائمدر . بحسب
وحدانیت الوهیه قائل اولان بر دین طبعی وعقلی
وار ایسه اوده محمدیلکه در . بنهء علیه عدل واحسان

خط حرکتی ایران رجال دولتی تفرقه یه -وق ایلدی .
لکن بو ظاهری نفاق و تفرقه نك ایرانك منفعته خدمت
ایده جکی درکاردر .

روسیه حکومتی اوتهدنبری اعتیاد ایتدیکی اوزره
الیوم دخی ایرانه قارشى محادنت و خیرخواهلق دکل
بلکه معظمانه و محقرانه بر پولتیقه کوستریور .

بوکون روس رجال دولتی ایرانلرک قلوب و حسیاتی
خون آلود ایشدر . هیچ بر ایرانلی یوقدر حق
دی یه بیلیم که هیچ بر مسلمان بولماز که روسیه دن ، منون
اولسون . دنیاده الك آشاغی ایکی بوز مایون متحده الی
اسلامیه نك قبلرینی دلخون ایدن موسقوف قابینه سی
عجبا طوغری و صاغلام بر پولتیقه تعقیب ایدیورمی ؟
فکر عاجزانه مه قالیرسه ، بو مسلك روسیه ایچون
موجب مضرت اولمالیدز . اولا روسیه دولتی اسلامار
ایله اوغراشدینی ائنده دیکر قوای مدهشه قارشوسنده
بولدیغنی ده تخطر ایتلی در . شرقده ژاپونیا و چین ؛
دول معظمه دکل دول اعظم صرمنه قدم نهاده اولمدهدرلر .
پان جرمانیزم ایسه دیکر طرفدن برنجی درجهده
حائز مکنت بر قوه بریه یی تشکیل ایدیور . روسیه بو
ایکی قوای مدهشه اورته سنده بولدیغنی برحالد ، شایان
تأسف در که کنج ایرانی راحت بر اقیور ! روسیه بوکون
ایرانی یوتاماز ، اوخلیا کچدی ! بونی ایی بیلعلی درایرانی
بو قدر تعجیز و او زواللی فلاکتیده قهرمانلری رنجیده
و تحقیر ایتمکدن ایسه هان وجودلرینه هیچ بر لزوم
اولیان او سرخوش و [بیان] قازاق وسولدت لرینی
مسلم بر بجاکتدن کیویه چکرك بر پارچه مسلمانلرایله
مودت ایتکه ابتدار ایتسه دهالای پامش اولور فکرنده یز .
بوراده ، ایراند مشهور بر مثلی حکایه ایدلم : بر
افندیك باغنه اوچ خرسز کیره رك اوزوم ویمشك اقطاعه
دوام ایتکده ایکن باغ صاحبی محل سرقه یتیشیر .
خرسزلره ، نه یاپسون ؟ بریسی [سید] دیکری [منلا]

ایاه حرکت ایدن مسلمانلک الی یوم القیام باقی اوله جغه بتون مسلمانلقی قاعددرلر .

روسیه ایرانک امور داخلیه سنه مداخله ایتمک حقنی حائز دکلدر . تبریزده عساکر روسیه دن بر ضابط ویا بشقه بری نفعه العلماء حضرتلرینک قوناقلرینه کیدرک دین اسلامی در آغوش ایتمکله تشرف ایتدیکنی در میان ایدر . ضابط اصولاً کله شهادتی اقرار ایله رسم اختتام اجرا اولنور . بونک اوزرینه ایکی یوز بوقدر روس قازاق ایله عسکر مجتهدک اوینی هر طرفدن احاطه ایدر مهتدی بی بوله مادیلری ایچون حرمة کیرمک ، اونی آرامق وحشته ده تشبث ایدرلر . بو ائاده اهالی تبریز غلیانه کایر . لیکن والی عمومی جناب مخبر السلطنه اهالی بی سکونته دعوت ایدر . فقط روسلر بر قاچ ایران ژاندارمه و بولیدسلرینی در دست واسیر ایدر : کیم بیلیکره ، مهتدی ایله روسیه پولتیقه سی میانده نه کی انتریقهلر وارددر ! روسیه حکومتی بوندن ماعدا برده مخبر السلطنه نک عزانی مصرأ طلب ایدر . بو قبیل تبریز و طهرانده اوینسانیلان روللر بتون جهانک معلومی در . روسیه هنوز مشروطیت حقیقیه نائل اولمدی . اولنجهیه قدرینه اختلال ظهوری ملحوظدر . او تقدیرده ، روسیه مسلمانلری امور و وظیفهلرینی بیلهرله بردها کندیلرینه قیاس قبول ایتمه چک درجه ده آچاق اولان او کیرلی و جاهل مؤثیقلره معاونت ایتمه ملیدرلر .

بوتون جهان بیلمیدر که بوکون سپهدار سردار اسعد ، تقی زاده ، باقرخان ، فرقه لر تشکیل ایدیورلر و یکدیگرینه ممانعت کوستر مکده درلر . و بونک ایله برابر قهرمان ایران اولان او « رستم » فردوسی [ستار] اعظم اعتدال طرفداری در . بو ، روسیه نک آجیق عداوت پولتیقه سی و انکلیزک کیزلی آمال متردده سنه قارشلی ترتیب ایدیان بر پلان در . بویوک ذوات ایرانک

نوردیده سیدر . آنلرجه وطن کندی وجودلرندن دها قیمتداردر ، مخالفت واقعا موقدر . بوده برسیاستدن عبارتدر . روسلری کوجندرمک وقتی دها کمدی . روسیه نک عسا کری ایرانده بولدنجه البته که عثمانی عسا کرینک ده اذربایجانک مهم نقاطنده اثبات وجود ایده چکی درکاردر . بزم ایله ایرانیلر آرمه سنده برحدود مسئله سی وارددر بو مسئله یی آنجق ایکی دولتین علیتین تسویه ایده بیلیر . لیکن روسیه نک نه ایشی واردر که قزوینه ، تبریزه و ایران شهرلرینه عسکر سوق ایتسون ؟ روس عسا کری ایرانک سکون و آسایشه خدمت ایتمک فکرنده دکلدر . ایرانده اختلال چیقارمق املنده ده دیه بیایرم که دکلدر .

روسیه نک غایه آمالی [بغداد دیمیر یولی] در . ایشته انکلیز روس پولتیقه سی ! روسیه نک ایران حکومتی تضییق و انکلیزله نک ، بوکا قارشلی اوزاقدن ، بیطرفانه بر حالد سیرایتمه لرندن یالکیز بر معنی ، بر ندیچه چیقار ، اوده ایران حکومتی تحت اتقیاده آلمقدن عبارتدر . حالبوکه رجال ایرانیه ایشی ای آکلامشلددر . بوکون تورکیا دیرلدی ، افغانستان و هندستان مسلمانلریله بوتون آفریقا مسلمانلری اویندیلر . اسلاملر آرتق اسیر اوله مازلر حقوق و مساواتی طاب ایده چکلدر . اصول مشروطیت ایله اداره ایلان ایران مستبد روسیه نک تحت تأدینه کیرم . روسیه نک خفی آژانسلری ، مسموعا تمزه نظرأ هر بر مملکت اسلامیه ده فتنه و فسادالقا ایتمکده درلر ، دلیل ایله ایراندر . مسلمانلر ایچونده روسیه نک داخلی ایشلرینه بوکی اغتشاشات القاسی ایچون زمان مساعددر . لیکن دین اسلام بونی روا کورمز . بوتون عالم مدنیت آکلامق ایجاب ایدر که روسیه نک عسا کری ایرانده قالدیجه او مملکتک رفاه و آسایشه خدمت ایتمز . بلکه اغتشاش وقتنه ایقاع ایدر .

شیمدی انکلیزلرک ایرانده کی پولتیقه سنه کله لم :

باشلادم که (لیبرال) فرقه‌سی (Liberal Party)
 زمام حکومتی الدہ ایتدجکے عالم اسلامیتہ کوز آچدیرماسق
 ایستہ یور . انکلیزر ذکی وحریت پرور برقومدر .
 لکن مع الاسف اسلامک ترقی و تعالیسی بردرلو جدی
 برخواش و آرزو ایله کورمک ایستہ میورلر مصری
 اشغال ایدوب هندستان یوانی تحت تأمنہ آلدقن صوکر
 عبدالحمد ایله سیزلیسر وائی کچینمک پولنیکه سنی تعقیب
 ایتدیله . بوکون ایسه تعقیب ایتدیکی امل وارسون ایران ایله
 تورکیا دلکیر و مایوس اولسونده یکانه هندوستان الذده
 قالسون .

مابعدی وار

عبداللہ وار

بر ضیاع الیم

خواین رجال علمیه مزدن شیخ الاسلام سابق
 اعیاندن صاحب منلاک افندی انقاس معدودہ حیاتیہ
 اکمال ایدہ زک عازم دار آخرت اولمشدر .

مرحوم مشار الیمک خبر وفاتی مزیات علم و کمالی،
 فضائل علویہ و نجابت فطریہ سنی بیلار نزدندہ عظیم
 تأثرله تلقی اولمشدر .

ابن خلدون مترجمی افاضل علمادن شیخ الاسلام
 اسبق پیری زاده صاحب افندی احفادندن بولنان بوذات
 ستوده صفاتک منقبہ سامیہ سی حقندہ نہ دینلسہ ینہ
 کابلیق ایضا ایدیلہ مز . حائر اولدینی بونجہ اوصاف
 و مزیات جلیلہ سندن یالکیز ذاتندہ جمع ایش اولدینی
 ایکی خصلت برکزیده سی هر حالده ذکره شایندر .
 استقامت رأی . سخاوت فطریہ . (بیان الحق) مغفور
 مشار الیمک نجل نجیلری سالانیک والیسی ابراہیم بک
 افندی حضر تملیلہ عالمہ کدر دیدہ سنہ بیان تعزیت ایله .

بوتون عالم اسلامیتہ تأمین ایدہ بیلیم که لیبرال فرقه‌سی
 زمام حکومتی الدہ ایتدکری زمان اسلامک علیہندہ
 بسلدکاری آمالک ترویجہ خدمت ایتدکی غلادستونک
 بقیہ عظامنه بر یادکار شکران اولمق اوزره تصمیم
 ایتدکری وارستہ اشتباهدر . اعلان مشروطیتدن بری
 انکلترة حکومتی ترکیایہ بحق هیچ بر معاونتده بولنادی
 بوسنه وهرسک کیتدی وبلغارستان کیتدی وکرید دخی
 کیتمکده ایدی . نیچون ؟ زیرا لیبرال فرقه‌سی اسلامی
 سور . طوغریسی ده بودر . لکن فرقه محافظه کار
 عالم اسلامیت ایله خوش کچنمک ایستر .

الیوم ایران دوستاغنی اوقدرده ادعا ایدہ بیلہ جک
 حقوقه مالک اولمیان بویکی دولت انظار علمده کندیلرینی
 حقلی کوستریورلر . ایرانی بینلرنده تقسیم ایشلر فقط
 او مقاسمہ نفوذیه دور سابقده وقوع بولدی . بوکون
 ایراندہ کی مشروطیت روسیہ ده کی شورای دولته بکزه ین
 دومادن دها آسالی و حقیقی اولدیغندہ کیم شبهه ایدر ؟
 مستبد روس قازاقلری مشروطه ایرانک طور اغانده ،
 وایولا !

دولت عثمانیه ایچون ایرانک تمامیت ملکیه سی ایله
 استقلالیت مطلقه سی برحیاب و مات مسئلہ سی در . ملت
 عثمانیه حکومت سنیہ دن بوباده حساب صوراجقدر .
 قومشومز و دینداشمز اولان اولاد ایرانی کوزلری
 اوکندہ بویله غدارانه برصورتله ایکی زبر دستک نخچہ
 آهینندہ اخناق ایتدیکنی کورن عثمانلی مسلمانلری
 بالطبع بی طرف طوروب سیر ایتیه جکلردر . یا ایرانیلری
 قورتارملی یا خود اونلر ایله اولمی باشقه درلو اولماز .
 روسلرک بوکون ایرانہ یابدقلرینی یارین دیگر ممالک
 مسلمہ یه یایمیه جقلرینی کیم تأمین ایدہ بیلیر ؟

بوخصوصده صرف بر فکر و مطالعہ خصوصیه اولمق
 اوزره سولیورم . اوتہ دنبری انکلیز قومنه بسلدیکم
 حسیات تقدیرکارانه یه رغماً ، ارتق قناعت کسب ایتمکه